

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési árak:
 Helyben és postán küldve.
 Egy évre 10 frt.-kr.
 Fél évre 5 " "
 Negyed évre 3 " "
Egyes szám 5 kr.

Az új szellemi részét illető minden közlemény: Nagy-batvan-utca, 1364. szám, Dunacsanakban, — a szerkesztőségbe kézreérve küldendő.

Helyettesítő helyben:
 T. S. L. LAJOS és társai.
 OSÁTHY KÁROLY könyvkereskedésében és a kiadóhivatalban KUTASI IMRE könyvnyomdájában a postahivataloknál.

Hirdetési díj:
 Nagy hatóságoké 5 kr.
 Helyesb. terjedelmű a többes-
 hirdetések alk. szerinti a le-
 gelsőbb árértéknek felel.
 Bélyegdíj minden külön beki-
 rítással 80 kr.
 Hirdetési vagy reklámok magában
 foglaló időtartamára 50 krajcár

"Nyilatkozat" megjelölés köle-
 mény minden post. sora 50 kr.
 Hirdetési felvételnek a kiadás
 kifizetése, KUTASI IMRE könyv-
 nyomdájában, valamint KÖRNER
 MÁN R. könyv. iróházában is.
 Név adatközlés, kéremetesen
 beutalt levelek nem vétel-
 nek ágyelmebe.

Kéziratok vissza nem
 adatnak.

Lanyha parlamentarizmus.

Debreczen, okt. 24.

(r. e.) Nem vagyunk megelégedve a sajtó és a képviselőháznak, a híres és kérdésben követett magatartásával. Eltekintve attól, hogy ezen nevezetes közjogi háttérrel bíró ügyben a parlamentnek alig felérő szerepe volt jelen s még a két ellenlélekkel sem jelent meg összesen 70 ember, legfeljebb abban látjuk kifejezve a rosszulást, hogy az erre nyomatókosan felszólított kormánypart nagy része sem mert megjelenni az ország tanácstermében, hogy a miniszterelnököt és honvédelmi minisztert szavazatával támogassa ily büns játék alkalmából.

A sajtó és az ellenzéki pártok azonban mélyen érzik, hogy ezen esetben a korona az alkotmányon felül helyezkedett. A kiegyezés, s az alkotmány dacára, az a szokás, hogy Bécsben önkényleg rabolják meg alkotmányunkat. Most pedig, a midőn valamit, a mihez 22 éve fennálló törvény következtében van jogunk, a közjogi és szót úgy dobják ide, mintha az egyszerűen a felség ajándékozó kedvétől függött volna.

Ez a királyi kegyelem-féle csak oly alkotmányosítás, mint akár a honvédségi parancsnokok szállására erőszakkal feltűzött zászlók. — S a mint igaza van abban Irányi Dánielnek, hogy a fekete sárga zászlónak a honvédségi parancsnokok szállásaira, vagy most már a honvédségi kórházakra való kitűzötése azon célzattal bír, hogy a honvédséget lassankint előkivánják készíteni arra, hogy rövid idő múlva a nemzeti-szin lobogót egészen kitűszöbölje a fekete-sárga zászló kedvért: úgy igen valószínű az, hogy a törvényen alapuló jogoknak, királyi kény és kedv folytán való elnyerése is előkészülete egy olyan uralkodási rendszernek, a melyet a magyar nemzet nyugodtan bevenni nem fog sohasem.

Az ellenzéki sajtó, az ellenzéki képviselők nagyrésze érzik a helyzet veszélyes voltát, azonban nem történik helyesen, hogy támadását nem a mi kormányunk ellenjegyzése nélkül megjelent s alkotmányunk és az 1867-iki kiegyezés ignorálását tanúsító kifejezéseket tartalmazó kirá-

lyi kézirat ellen intézi; rosszulása e helyett abban nyilatkozik, hogy az és kivívásának fontosságát becsülik s a vivmányt magát fitymálják.

Valamint nincsen igaza a kormány-nak, pártjának és sajtójának, a midőn a közjogi és királyi elismertetését s elismerésének az armádiára való ráparancsolását csupán a min. elnök állásának megerősítésére használják ki s azt elegendő ellenértéknek fogadják el a fekete-sárga zászló feltalokodásáért: úgy nincsen igazuk azoknak, a kik az és szerencsés hazakerülését azért nem veszik semmibe, mert a kormánypart ennek érdemét a maga Tisza Kálmánjának vindikálja.

Nagy, igen nagy dolog az és elismertetése. Ellenzékünk évtizedeken át óriási akciózt fejtett ki ennek elérésére. Maga magát hazudtolná meg, a midőn ez akció elérte eredményét most már kicsinyelné, főként tudva azt is, hogy ezen akció nélkül a kormány nem lett volna rászorítva az és kiküzdésére.

Elégő leszállítja a kormánypart örömet az a tagadhatlan gyalázat, hogy Tisza Kálmán az és-t tizennégy évig hagyta törvénytelenül eltárgadtatni s 14 év múlva is csak akkor tehetett valamit, a mikor kormányát egy ellenzéki vezérfráter által megerősítette s az Bécsben is ott állott a háta megett s most, 14 év múlva is csak azért tett valamit, hogy magát személyes drukkijából, a monori s egyéb botrányos esetek következményeinek pocolyájából kíránthassa. És a midőn e valamit megtette, akkor azt csakis az ösmeretes alkotmányellenes, sérelmes formában s egy új törvénytelenység (a honvédség fekete-sárga zászlójának) ráadásával érthette el.

A kormánypartnak tehát nincs valami nagy oka személyes vonzalmának orgiáját megülni. De az ellenzéknek, éppen azért, mert az egész vivmány úgy tűnik fel, mint a Tisza Kálmán személyes politikájának erősbitését (!) célzó sakkhuzás, egész vehemenciával kellett volna rátámadni erre a politikai charlatánra. Hol vannak azok az emberek, a kiktől hónapok óta kéri a kegyelmet Tisza Kálmán? Mivé törpült az a harci kedv, mely fegyveresörtve hangoztatta o kegyelem megtagadását? Mikor kezdődik a Tisza-féle személyi politika

megbuktatására irányzott harc, ha most nem, a mikor nyilvánvaló, hogy a Tisza befolyása nélkül tartható költségvetés kerülhetett ki a kormánytól; a mikor a leginfamisabb magán- és alkotmányelleni bűnök egész özöne tört elő a Tisza regime Pandora-szelencéjéből! Valóban szerencsés ember ez a vén politikai róka! A farka cit maradt a törben, de azért bátra jár-kei a vadászok töltött fegyverei előtt. Az oroszlan — ugy látszik — ez egyszer legyenek akar vadászni. Mert a mely ellenzék egy nap alatt s egész simán tud végezni az ország-szerio oly elképzeltetlen nagy felháborodást kellett alkotmányellenes gyalázatos merénylettel, a minő a monori zászló-ügy s nem veszi elő a Kossuth által kezébe adott vesszőt, oly személyes beszámítás alá eső ügyben sem a minő a szegedi rakpart-ügy, a Kókánások és a többi Tisza-foltok, az az ellenzék igen nagy hibát követett el.

A nagy C-ével kezdte, fisztulával folytatja. Lehitötte azokat, a kik többet, a kik mindent vártak. Bennünket nem hozott zavarba a kormányparti tenorok budget-cavatinája, a min. elnök nagyváradi tortissimója, lévai crescendója, a „Nemzet“ „allegro vivace“-je, a szegedi fogadtatási adaggio, sem a Bécsből küldött betét-nóta: követeljük, hogy Botond még erősebben döngesse Bizancz (bizantinizmus?) kapuját. Lehel fujjon bele kétszeres erővel a csatakürtbe s a kurucz tábor ne engedjen egérutat a labanczsergeknek s a gyászmagyarkának ne engedje, hogy továbbra is óriásokként viselkedjenek. A rinoceros bőrében nem hatol át a finom lovagkorbács, kórházat nem elég kölni vizez fertőzteleníteni s a husos fazéktól sem takarodik el egy szép szóra semmi éhes compánia. A gyermekről mondják, hogy annak éppen csak a legjobb olvasmány a jó, Tisza Kálmánt csak a legrosszabb bánásmód ábrándíthatja ki mámorainak egyik legújabbjából, a diadalittaságból.

Nem az ellenzék feladata, hogy az ő helyzetét megmentsse. Csak is úgy menekül meg, ha — nem bántják! Más minden csak platonikus intézkedés,

a melyet a többség leszavaz, de a vessző elől Tisza K. a folyosóra s elvégre haza, Gesztre menekül!

— **Belföldi hírek.** Az orsz. 48-as és függ. párt a Hentaller Lajos által szerkesztett „Budapesti Ujság“-ot pártközlönyéül fogadta el. — A képviselőház pénzügyi bizottságának ülésén jelenté Baross G. miniszter, hogy aug. 1-től okt. 10-ig, a vasuti személyszállítás jövedelme 41.000 frttal, az utasok száma 1 1/2 millióval növekedett; jövőre hálókocsik is lesznek. Gabnaforgalom apadása miatt, a teher-szállítás 380 000 frttal apadt.

— **Vád alá helyezett miniszter.** Az orsz. 48-as függ.-ségi párt eltalálta a hangot, mellyel a törvényező kormányval beszélni kell.

A mint azt már e hó elején megirta lapunknak sokat támadott „J“-jegyű fővárosi levelezője, pártunk tegnapelőtt este tartott értekezletén, elhatározta a honvédelmi miniszter vád alá helyezésének indítványozását.

Országsszerte lelkesedéssel fogadták e hirt, s emeli az akciónak többség numerálható, de mit sem ponderáló szavazatai által nem ellensúlyozható erkölcsi értékét azon tény, hogy az indítványt Irányi Dániel, a pártunk puritán jellemű elnöke teendi meg. Az értekezlet napirendje előtt Hefli Ignác emelt szót a közöshadseregügy czimezésére vonatkozólag kelt királyi leirat tárgyában. A értekezlet Polonyi Géza, Irányi Dániel és Madarász Jenő felszólalásai után abban állapotott meg, hogy az ez ügyben benyújtandó kérvény tárgyalása alkalmával Polonyi Géza adjon kifejezést a párt meggyőződésének. Ezután a párt Irányi Dániel indítványára elhatározta, hogy Fehérváry Géza báró honvédelmi miniszterrel szemben, azon alkotmányellenes magatartásáért és rendeleteiért, — melyet a sárga-fekete zászló ügyében tanusított és kiadott, nevezettnek vád alá helyezését fogja indítványozni. A képviselőházban a vádhatározatot — a mint már e hó elején jeleztük — Irányi Dániel fogja előterjeszteni. Ezek után a közutakra vonatkozó törvényjavaslat részletes tárgyalásába bocsátkozott az értekezlet s több fontos módosítások benyújtását határozta el. Üdvözöljük s biztositjuk az orsz. gy. 48-as és függ. pártot rendithetlen bizalmunkról e hatalmas akció alkalmával.

A „DEBRECZENI“ TÁRSZÁJA

ŐSZI NAPSÚGÁR.

Jut-e eszedbe kedves angyalom,
 Az a legelső édes alkalom?
 Egyedül voltam először veled,
 Csak erre vógytam mindenek felett.

De a mire oly régen készülék
 Mind kárba vészett a sok szép beszéd.

Fejembe zsongott ezer gondolat
 S szót nem lelek e boldog perc alatt.

Előttem álltam némán, szótlanul
 S érzém, hogy a könny mind arcomra hull.

Csak megragadtam remegő kezéd
 S rá-hullatám a forró könnyeket!

A könny beszélt, te megértetted ám,
 Mert önfeledten hajoltál reám.

Meghallhatám a szíved mint dobog
 Sohasem voltunk még ily boldogok.

És mintha édes álom szállna ránk
 Ugy elmerült a lelkünk egyaránt.

S mig ringatódtok édes álmokon
 Legelső csókom ége ajkadon.

Emlékszel-e rá édes angyalom,
 Mi édes volt ez első alkalom?
 Miként remegtünk, mint a rossz gyerek,
 Hogy pajkos csinyen rajt' ne érjenek.

S szíjjel futottunk pajkos gerleként,
 A mint egy kis zaj közegett felénk.

Milyen bohók is voltunk Istenem,
 Pedig nem jött be éppen senkiséim.

Emlékszel-e rá édes angyalom,
 Mi édes volt ez első alkalom?
 Hej sok idő telt már azóta el
 Arcunkra mély barázdát róva fel

Bizony-bizony már ősz felé vagyunk,
 Itt-ott fehérlik is már a hajunk.

Hamar eltűnnek percek és napok,
 De nem felednek, a kik boldogok.

Hogyan tudnók feledni, — óh hiszen —
 Csak tegnap történt, mindig azt hiszem.

Emlékszel látom; arcod felderül
 Kis unokánk éppen öledbe ül.

Az édes csókot — a mit akkor éa —
 A kis gazember kapja hevenyén.

Boldog mosoly cikázik ajkadon
 Te jó mamám! — még mindig angyalom.

A „Debreczen“-nek írta:
 Rónaszéki Gusztáv.

A SZÜLETÉS TITKA.

— Zola Emil. —
 — Francziából fordította: Bartók Jenő —
 (Folytatás.)
 — Valóban; ez nem volt anyja. A nevelőnője miss Chacy; ki őt mindenhová kíséri.
 — De végre is ki ő? — kérdé d'Abray asszony.
 Erre Feri elmondá, a mit jegyeséről tudott. Honoria egy gazdag amerikaiak volt lánya. Atyja tulajdonképen nem amerikai, hanem mont de Marsani birtokos; de sokáig élt az egyesült államokban és Honoria is ott növekedett. Két évvel ezelőtt azonban, midőn elveszté anyját, atyja azt határozta, hogy értekesíti birtokait és Franciaországba jön. Ez sok időt kívánt meg. Honoria előre utazott. Nevelőnője kíséretében hajózott át a tengeren, és tárt karokkal fogadtatott Párizsban az amerikai gyarmattól. Szeretvén a társaságot, egyre-másra felkeresi a bálokat és ünnepeleket. — Ott találkozott vele Feri.
 A mint Feri e dolgokat elmondá, — d'Abray asszony és Clementina mindegyre nyugtalanabbak lőnek. Az utóbbi azt jegyezte meg, hogy a mit Feri elbeszél, azok egy fiatal lányra nézve igen különös dolgok.
 Feri e megjegyzés által nem hitte magát legyőzve. Megengedé, hogy a fiatal francia lányok nem így élnek; de Amerikában mindez igen mindennapi dolog. Ott igen természetesen tartják, ha már a legfiatalabb korban, a város zaja vagy a vidék csendjében a leány férjet keres. Nehány órai ismerettség után, a mint a keringőt tánczolják, vagy pedig a fákra a pelyhedező madarakat bámulják, egyszerűen felteszik a kérdést: — „Nem lennének-e jegyesek?“ Ott nem csak az

A J
 önnyen
 álnva és
 legghatá-
 at, bőr-
 a gyári

gyyszerész

lyének
 halottaikról
 szíves figyel-
 mben levő

RUK
 zebbnel-szebb
 bból vannak
 ddig volt al-
 meggyőzőbbé tni.
 hagyományait
 rajtat, a leg-
 lett.

alia
 teza sarkán.
 gyorsan és

ADOR
 undak,
 (UFF)

KARÁT

sz. főtisz-
 agaméri
 dó
 ehén.
 gamérban
 ban
 ödönnel.

Megjegyezzük, hogy hasonló akcióra az új alkotmány-ára egész ideje alatt nem volt példa, és arra hasonlóan komoly ok sem igen fordult elő.

Országgyűlés. A képviselőház a tegnapi ülésben megkezdte a köztudakról és vámorokról szóló törvényjavaslat részletes tárgyalását, de csak a 10-dik §-ig jutott. Az első szakaszban Kun Miklós nyújtott be két módosítást, melyeket Bezerédj Viktor előadó felszólalása után elvetett a ház. Az ötödik szakaszban Boross Béni módosítását Gullner Gyula, Papp Elek, a László Sándor és a kereskedelmi miniszter felszólalása után elfogadta a ház. A 7-dik és 9-dik szakaszok együttes tárgyalásánál nagy vita fejlődött ki, Zay Adolf ugyanis a szakaszban nyújtotta be azon módosítások egyikét, melyeknek elfogadásához fűzte a mérsékelt ellenzék a javaslat harszavú megfogalmazását. Kőrössy Sándor, Varsányi Károly s ezután Baross Gábor miniszter védelmezték a javaslat eredeti szövegét, míg Apponyi Albert gróf, Grünwald Bela, Petrich Ferenc és Vályi Árpád az ellen szólottak. Az ülés elején a képviselők oly csekély számban jelentek meg, hogy a ház határozatképtelen volt s az ülést 20 percze föl kellett függeszteni; az elnök ezért ismételve föl hívta a képviselőket „kötelességük pontos teljesítésére.”

Külföldi hírek. Albrecht és János főherczegek (ez utóbbi Feld név alatt s mindketten szigorú inkognitóban) Párisba érkeztek. A bolgár fejedelem Bécsbe érkezik s ott várja a regensek által megállapított trónbeszéd, melyben hangsúlyozva van, hogy a bolgár nép teljesen önálló közigazgatást kíván s közzönetet mond a magyar királynak Bulgáriáról mondt szavaier. — A német birodalmi költségvetésben egy bevételek mint a kiadások összege 1.208.664.739 márkát tesz ki; a hadügyi költségvetés 180.000.000 márkával emelkedett. — Vilmos német császár a német hajórajjal tegnapielőtt indult el Genuából a keletre. Görögország lesz az első állomása, hol nővéreinek esküvője a görög trónörökösökkel a jövő héten fog megtartani. — Ferdinánd bolgár fejedelem tegnapielőtt pár órát Brüsszelben töltött. Lipót király azonban állítólag nem akarta fogadni s a fejedelem csak a trónörökösökkel beszélt, azután tovább utazott Németországba. — Guatemala laból érkezett távirati jelentés szerint a közép-amerikai kongresszus elfogadta a közép-amerikai államok egyesülésének alaptervezetét. Albrecht főherczeg f. hó 23-án Párisba érkezett, hol a pályaudvarban G. Zichy osztrák magyar nagykövetségi tanácsos fogadta.

Kereskedelmi akadémiánk jövője.

Debreczen, okt. 24. (K. B.) Debreczen városa ma már nem nem csupán földmíveléséről és állattenyésztéséről híres, hanem ipari és kereskedelmi tekintetben is nagy fontossággal bír. Fejlődő kereskedelmének érdekében alapították még 1857-ben a debreczeni kereskedelmi akadémiát, mely öröndetes haladásnak s virágzásnak indult.

Bizonyára érdekelné fogja olvasóinkat, ha e kereskedelmi akadémia jelenéről és jövőjéről néhány sorban megemlékezünk, különösen ajánlván e sorokat a nagy számú debreczeni kereskedő osztály szives figyelmébe.

A debreczeni kereskedelmi akadémia ország szerzte jó hírnévnek örönd s e jó hírnevet

teljes mértékben meg is érdemli. A szakoktatás benne oly magas fokon áll, mely biztositókat nyújt arra nézve, hogy ezen intézet növendékei diszére fognak válni a magyar kereskedelemnek. Csak nem régebben bocsátott ki a vallás és közoktatásügyi miniszter egy köriratot, melyben az szemléltető oktatást kiválóképen ajánlja a tanfériki figyelmébe; a debreczeni kereskedelmi akadémiában e miniszteri figyelemre nem volt szükség, mert itt a szemléleti oktatás a legcélszerűbben be van hozva s a buzgó tanári kar mindent elkövet, hogy a szemléleti oktatásához szükséges tárgyakat minél nagyobb számban beszerezze.

Már eddig is igen szép gyűjteménye van az intézetnek, a mi lehetőséggé teszi, hogy az ipari és kereskedelmi cikkeknek a nyers állapotól kezdve a feldolgozás különböző fokaihoz bemutatják a növendékeknek, hogy azok mindazt, a miről tanulnak, meg is szemlélhessék, továbbá — a mennyire lehet — a segédeszközöket is bemutatják, vagy gépmintában, vagy képeken.

A szemléleti tárgyak összeszerzésénél az igazgatóság első sorban a helyi érdek vezérli, ezért első sorban a debreczeni ipar termékeit szerdi össze s e szándékának a debreczeni kereskedelmi kamara, mely körlevelet is bocsátott szét ezen ügyben, buzgón támogatja. Az igazgatóság megkeresést intézett az egyes ipartársulatokhoz, hogy a gyári és kézműipar termékei képviselve legyenek az intézet gyűjteményében.

E gyűjtemény már is érdemes a megtekintésre s belőle nemcsak a szakemberek, hanem a laikusok is sok tanulságot nyerhetnek. A gyűjtemények — csinos szekrényekben — az osztályok tananyaga szerint vannak az egyes osztály-termékekben felállítva s rendezve, — a mi Fábrián L. Mór tanár érdeme.

A fémipar gyűjteménye a legkisebb de már a szöveszet (kender, len, selyem, jute stb.) a magtól kezdve a teljesen kész árucikkekig gazdagon van képviselve, — meg van továbbá a bőr, papír, gyarmatarúk, üvegipar, fűtő és világító anyagok teljes gyűjteménye. (Utóbbi a fumei petroleum és parafin részvényársaság ajándéka.) A malom-ipar termékeinek összedállítására a debreczeni István-gözmalom vállalkozott.

A gyűjtemény legtöbb tárgya ajándékozás útján jutott az intézet birtokába. Így Topits József fia czég Budapestről tézta-gyűjteményét az osztrák jute-gyár fiók-telep minden készítményét, Mauthner Ödön budapesti czég czég 100 kereskedelmi növénymagból álló gyűjteményt ajándékozott. Ott láthatók továbbá a késmárki faredőnygyár gyönyörű készítményei, melyek magyar motívumokkal bírnak, — ugyancsak Késmárkról fogja megkapni az intézet a szepességi szövőipart teljesen feltüntető gyűjteményét.

A legérdekesebbek közé tartozik Magyarország összes fának gyűjteménye nyers és csiszolt (polirozott), metszett és hasított állapotban.

A fizikai szertár kicsi még, de igen szép, különösen a technologia szempontjából. Van gőzgép, telefon, Holz-féle villanygép, olvasztó kemenczék, Holländer-féle gép, továbbá a fémipar, sörgyártás, pálinka-főzés, cukor-répa-gyártás, papírgyártás, s szeszgyártásra szolgáló kellekek részint mintákban, részint rajzokban.

A helybeli kereskedők közül a szertárak gyarapítását többen támogatják, különösen Györfy Aladár a Tóth Gyula czég vezetője, ki a fémipar termékeit ajándékozta az intézetnek, — Kaszaay István E. az üvegipar termékeit, Geréby F. gyarmatarúkat,

Visszaemlékezés külföldi utazásomra.

— A „Debreczen”-nek írta: Szűcs István, a m. tud. ak. lev. tagja. — (Folytatás.)

Ne is bánkódjék a felett Bajorország, hogy neve viselt báborai által nem dicődtetik. A mely hadviselését róla a történelem feljegyzett, például a harmincz éves vallás háború alatt, és a mit Tilly bajor tábornok Magdeburg ellen elkövetett, az inkább szegyeint, mint becsületet hoz Bajorországnak. Külömben mai időben már eljutottunk oda, hogy nem olvassuk elvezetett a csaták iszonyait, melyek miatt embertömegek irtatnak ki, városok, falvak dőlnék romba, termékeny földet virányai lesznek sivatagokká, bus özvegyek, ügyefogyott árva vérvöröngyek hullatása közben siratják elvesztett kedveseiket. Abban találja ma már örömet a közönség, — ha bekének öröndő tartományok földmívelés, ipar és kereskedés áldásával boldogítva, tudomány és művészet szellemétől áthatva, anyagilag, szellemileg és erkölcsileg kifogástalan embereket mutathatnak fel. Ez uton halad a kis Bavaria. Helyzete oly szerencsés, hogy nem kellek küllenségtől jöheto invazióktól tartania és hadi lábon tulfeszített hadsereget tartania; tehát pénzeréjének jó részét fordíthatja művészeti czelokra. Vesi is hasznát. Mert az a tömérék utazó, mely a műkincsek megtekintésére végett Münchenben megfordul, az a sok tanuló, kik képző művészetbeni haladás végett ottan megjelennek, a mellett, hogy híre, nevet terjesztik Münchennek, tetemes pénzösszeget hasznak koronkint a bajor-nép használatára.

Meglátogattam München városában a közséta és mulató helyeket is. Mind izléssel be-

Szabó Zsigmond festék árukat, Lusztig Károly különféle halzsírokat ígértek a gyűjtemény részére, — Budapestről pedig Fisher J. porcellán és majolika gyáros ígerte meg, hogy gyártmányait ajándéka megküldi.

Az intézet könyvtára a felölleli a külföldi és hazai szakirodalom legjobb termékeit s a könyvtár a lefolyt év alatt is számos szakmunkával gyarapodott. A tanszerekre, könyvtárra és szertárra tett tavalyi kiadás megközelíti a 900 frtot, a mi annak a bizonyossága, hogy a kereskedő társulat az iskola ügyét szíven hordja s azért tetemes áldozatra is kész.

A főbb vonásokban felsorolt gyűjtemények legnagyobb része azóta szerzetett be, mióta Dr. Bayer Ferenc igazgató áll a kereskedelmi akadémián élén, kinek vezetése alatt az intézet egy szellemileg, mint anyagilag máris nagyot haladt. A felügyelő bizottság jelentése szerint a tanulói létszám tekintetében is határozott emelkedés mutatkozott már a múlt tanévben is, az idei tanév pedig újabb gyarapodást jelez, — s ezen öröndetes jelenség áll az alsófoku kereskedelmi iskolára is, valamint az esti tanfolyam látogatóinak száma is növekedést mutat.

Az igazgató és tanári kar ügyzalgalmán tehát nem mulik, hogy a fontos tantervet a virágzás legmagasabb fokára emelkedjék, — de van egy körülmény, mely a legjelesebb tanterök működését is megbenjíti, — ez pedig nem egyéb, mint a kereskedelmi akadémia helyiségének az utóbbi években nagy arányokban szaporodó ifjúság létszáma miatti szűk volt. E hiány megszüntetéséről kell tehát gondoskodni valamely alkalmas helyiség, vagy egészen új épület által, mert megállapodás a tanügy terén nem lehet, a stagnáció pedig itt visszaesést jelentene.

A kereskedelmi akadémia a maga osztályaiival, tanári szobáival, gyűjteményeivel, könyvtárával a mai szűk helyiségben nem fér meg, — kár lenne pedig ezen virágzó és életképes intézetet — pusztán a helyiség szűk volta miatt — az esetleges visszaesésnek kitenni.

Az állam igaz keveset, évenente csupán 3500 frtot áldoz ezen tantervetre, remelhető azonban, hogy többit is fog áldozni, ha az ország pénzügyi viszonyai javulni fognak. De itt van a hatalmas debreczeni kereskedő társulat, első sorban annak a feladata az, hogy a hazai kereskedelmi szakoktatás érdekében ezen intézetet tovább fejlessze s reményteljes jövőjét szilárd alapokra fektesse.

Előre is megvárjuk győzöndve arról, hogy a debreczeni kereskedő társulat meghozza mindazon áldozatokat, melyek a debreczeni kereskedelmi akadémia jövőjének megszilárdítására szükségesek, — s midőn ezen áldozatot meghozza, nemcsak önmagának, hanem a hazának is használ vele!

HELYI HIREK.

* Egy kis lapszemle. Nem lennénk hirlapírók, ha a reklámot a saját érdekünkben sem tudnók kihasználni. Természetes is, hogy mi, a kik már annyiszor vertük mások mellett a reklám dobját, most az egyszer a saját érdekünkben is megteesszük ezt. Azért ne vegyék t. olvasóink szerénytelenségnek, ha most olyanokat is kinyomtatunk lapunkban, melyek szerkesztőségünknek egyik tagjára vonatkoznak. Kósa Barnának költeményeire hirdett előfizetési felhívását egy vidéki, mint a fővárosi sajtó igen rokonszenvesen fogadta. — Egész terjedelmében közölték e felhívást: a „Debreczeni Híradó”, a „Debreczeni Nagyv. Értésítő”, a „Debreczeni Híradó”, a „Debreczeni Prot. Lap”, a „Szegedi Napló”, a „Szegedi Híradó”, a „Sárosmegyei Közölny”, s más jó

nevű vidéki lapok, — megemlékeztek róla az „Egyetértés”, a „Budapesti Ujság”, a „Budapest”, a „Budapesti Hírlap”, s általában a legelterjedtebb fővárosi lapok.

A vidéki lapok többnyire ajánlattal is ellátták az előfizetési felhívást. A „Debreczeni Híradó” például így ír róla: „Kósa Barna, a „Debreczen” cz. lap segédszerkesztője, minden cikornya, felesleges sallangok, frázis nélküli, szerényhangú előfizetési felhívással lép az olvasó közönség színe elé. — Több mint egy decennium óta jelennek meg töle hangulatos költemények elsősorban a lapokban, s e költemények nem magas szárnyalásuak, nem is fellengzősek, hanem a szív és kedély őszinte, egyszerű, csendes kifejezései, melyek szívből jönnek, szívezzé szólnak. Magas igényvel Kósa sohasem lépett fel; de a mit olvasóink nyújt költeményeiben, azt mindenki élvezettel olvashatja. Ezeknek a költeményeknek javát akarja most a szerző összegyűjtve kiadni.” — A „Debreczeni Nagyv. Értésítő” így ír: „Egy kiválóan érdekesnek ígérkező vers-kötetbe hívjuk fel olvasóink figyelmét. Kósa Barna, a „D—” jelés tollu segédszerkesztője, ki szébbnél-szebb és tartalmas költeményeivel, melyeket a helyi lapok hasábjain” bocsátott közre, már régen felkeltette, különösen a högyközbőség figyelmét.” Ujabbán elhatározta, hogy szétszórtan megjelent költeményeit önálló kötetben fogja közrebeszámítani. Melegen ajánljuk a kötetet, melyre máris nagy számmal történtek megrendelések, olvasóink figyelmébe.” A „Debreczeni Híradó” ajánlata a következő: „Kósa Barna, a „Debreczen” jeles tollu segédszerkesztője, kitől lapunk is több hangulatteljes költeményt hozott az előzőtt években, egy kötet versgyűjteményre hirdett előfizetést. Kósa Barna egyike a fiatal írók szép jövőre jogosultjainak, s mi jó lelkiismerettel ajánljuk őt olvasóink szives pártfogásába.” A „Debreczeni Prot. Lap” így ír: „Nagyon melegen ajánljuk e nemes egyszerűséggel, minden cziczoma és nagyhangú ajánlgatás mellözésével irt előfizetési felhívást megérdemelt figyelembe.” A kormányparti „Szegedi Híradó” így ír: „Kósa Barna, a „Debreczen” politikai napilap segédszerkesztője, a vidéki sajtó egyik legszorgalmasabb és legteőrekrőbb munkása, 12 év óta elsősorban megjelent költeményeire hirdett előfizetést. A Kósa költeményei a szív és kedély őszinte érzelmeteljes kifejezései melyek szívből jönnek szívéhez szólnak.” Valamennyien tudtunk azonban a Hedry Bódog lapja, a „Sárosmegyei Közölny”, mely oly dicseriádát áraszt ránk, hogy szinte pirulunk lenyomtatni. Nevezett lap közleménye így hangzik: „Kósa Barna, lapunknak volt segédszerkesztője s főmunkatársa, ez időszert a „Debreczeni” segédszerkesztője, költeményeire előfizetésre való felhívást bocsátott ki. Kósa Barna tolla nemcsak e lapok közönsége, de országsszerte ismeretes. Mint költő, az ifjabb nemzedék legjelesebbje közé tartozik. Nem kételkedünk, hogy lapunk olvasói, s ezek közt van sok személyes barátja is a fiatal költőnek, tömegesen fognak művere előfizetni.” A fővárosi lapok, melyek a vidéki irodalmi mozgalmakat kicsinyítő szemüvegen nézik, már kevesebb kollegiálitást tanúsítanak, de azért a „Budapesti Ujság” megjegyzi: „A fiatal költőt több sikerült költeménye után jól ismeri a közönség.” A „Budapest” pedig azt írja: „A jó nevű író nagyon érdemes a közönség támogatására.”

Nem csupán ott, mert a legjobbnévű fővárosi lapok is közölték e versekből néhányat. *) Ezt mi — fájdalom — nem igen tapasztaltuk, mert eddig mindössze egyetlenegy nő előfizetünk van.

Nem csupán ott, mert a legjobbnévű fővárosi lapok is közölték e versekből néhányat. *) Ezt mi — fájdalom — nem igen tapasztaltuk, mert eddig mindössze egyetlenegy nő előfizetünk van.

a Borodinónál (Moszkva közelében) vívott csatában is, Jenő a megatalkodva küzdő orosz csapatok ellen, ezer meg ezer bajtársainak maga körül rakásra hullása közben, csak nagy keservesen tudta kicsikarni az egy is kétes eredményűnek mutatkozó győzedelmét. Midőn Napoleon császár trónjától megfosztva, Erba szigetbe száműzetett; Jenő ki már akkor Miksa bajor király leányát bírta nőül, Münchenbe vonult, és mint naturalisált bajor alattvaló Leuchtenbergi herczeg címet vette fel.

Midőn Napoleon szerencsés kislérendő, Elbából menekült és e szövetséges hatalmak ellen háborút indított, Jenő, — mert nem bízhatott a sikerhez, — nem csatlakozott Napoleonhoz, hanem nyugton és békén maradt Münchenben. Még élt a Waterloo csata után is néhány évig, szemtanuja lehetvén azon katasztróphának, mely a Napoleon dinastiáját érte. Jenő, valamint egész élte folyamában, ugy közelebb a bajorok között töltött időzése alatt is rendithetlen, becsületes jelleméről levén ösmeretes, mindenki által feltétlenül tiszteltetett és szerettetett. Halála után fia a Romanov orosz uralkodó ház nagy herczeg asszonyát vevén nőül; azon idő óta, a Leuchtenbergi herczegi család, az orosz uralkodó házi család kiegesztője leve.

München elhagyandó, utijegyet váltottam Salzburg felé a posta hivatalnál. Mint-hogy még fél órány idő múlva fogott a postakocsi indulni, tehát várom kellett. A török közmondás azt tartja: Bolond a ki jár, mikor állhat, bolond a ki áll, mikor ülhet, bolond a ki ül mikor fekkethet. En azonban — ki egész életemben a tulságos kéayelemnek soha nem voltam barátja, — e török közmondásra nem hederítve, a rendelkezésem alá eső fél órai időt arra használtam fel, hogy a postaudvar

tágas terének hátsó részén fel s alá járkáltam, Berliából magammal hozott öblös porcellán pipából (Wassersaek) bodor füst fellegész kedvteliséssel eresztgetve.

Figyelmem azonban a lassankint gyűlcenkező utasokra volt függesztve, kik az udvar elő-terén csoportosultak, kik között megpillantám Eötvös József bárót, kit mint már akkor (1840-ik évben) jeles magyar íróst Pest városának utcáiról látásból ösmertem, és tudtam, hogy edes atyja Eötvös Ignác báró Magyarország főtanokmestere, edes anyja pedig Lilien baronesse bajorországi születű, követekezéskép a szóban forgó Eötvös József báró, ez utal Münchenben edes anyjáról bajor rokoni látogatása végett idözött. Tehát — mint érintem — megpillantám Eötvös József bárót, sőt azt is láttam, hogy a báró azon tömegből — mely a szelrőzsa minden irányában elutazás végett gyűlt a postaudvar előterén össze — kiválván, egyenesen felém irányozza lépteit, jobb kezének ujjai között egy egész — de meg nem gyűjtött — szivart tartva. Pár lépésre volt már hozzám a báró, midőn engem ekként szólított meg. Bonjour! Je vous en prie Monsieur! donnez moi du seau! (Jó napot, kérek uram tüzet!)

E felszólításra én zseemből azon bikkfa tapló készletből, — melyet Magyarországnan, biharmegyei elesdi jó ismerősömből kaptam volt, — egy jó csipetnyit elszakítva, égő pipámnál meggyújtva, tenyeremben ily felelet mellett nyújtam át: „Adjon Isten jó napot a méltóságos báró urnak is. Ime itt szolgálak tüzzel.”

(Folyt. köv.)

Bocsánatot kérünk, hogy a saját ügyünkkel ily hosszasan foglalkoztunk, de hát utóvégre a hírlapíró is ember s éppen úgy szíven viseli a saját érdekeit, mint más ember fia, ha valamit ki akar vinni. — Tudunk rá elég példát, hogy még csekélyebb érdekből is nagyobb lármát csapnak!

Nyilvános nyugtázás. (Második közlemény.) — Kiadandó verskötetemre utjabban a következő előfizetések érkeztek hozzám. 1—1 példányra előfizettek: Vertessy István vár. tanácsnok, Papp Ferencz v. főjegyző, Bészter Lajos v. tanácsnok (Debreczen), Szőke János ev. ref. esperes (Érmihályfalva), s Frank Géza gazdasztisz (Iratos, Aradmegye). Együtt 5 előfizető. K. R. Gyula polgármesteri titkár ur gyűjtő-íven 1—1 példányra eddig előfizettek: Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester és Mannó Kálmán ur Debreczenből. Az első kimutatásban foglaltakkal együtt van tehát idáig 51 előfizető 52 példányra. A kintlevő gyűjtő-íveken — értesüleim szerint — szépen folynak az előfizetések s az előfizetési határidő lejártával (f. évi decz hó 1-je) a vállalati sikere előre láthatólag biztosítva lesz. Debreczen, 1889. október 24. Kósa Barna.

A kiadandó verskötetből mutatványul itt közlünk két rövid dalt:

A boldogság adataiból.

*Feledni kezdem már a dalt...
A boldogság f-lejtett,
Mely szívemet, mint hab a csólnakot,
Körvökörül veszi!*

*Régóta függ némán a lant...
De hát miért daloljak én?
Hisz ojkad cókja, s zemed mosoly:
A legszebb költemény!*

*Csak hadd legyen feledés hit
A dal, s hallgasson el a lant...
A mennybe se vágjuk e földvilág az,
Ki boldog itt alant!*

*Megénekeltem minden lépted,
Szemedet és szép arcodat,
Kis kezdet, ajknak pirját,
Hó-tiszta szűz homlokodat:*

*Most, hogy enyém mindezen szépség,
Nem írok rólok dalokat,
Csak csókolom kezdet, ajkad,
Szemedet és szép arcodat!*

Kósa Barna.

*** A Möricz család tragoediája.** A mint már írtuk, dr. Kardos Samu ügyvéd jelenleg Budapesten van, hogy Möricz Józsefet, az őt utjabban ért csapásról előlékésítés s ügyeiben tovább intézkedjék. Az apagyilkosnak (a mint olvassuk), még mindig sejtelve sines a borzasztó katasztrófáról. A fegyvergyári laktanya börtönei fölött talán még soha sem örködtek oly Árgus-szemekkel, mint most. — A hadbírósg humánus szírgóra odáig ment, hogy az apagyilkost most már egészen elkülönítette többi rabtársaitól és szokott delutáni sétáira is már csak egyedül bocsátja, nehogy a borzasztó titkot rabtársainak valamelyike elárulja előtte. A hadbírósg nyomára jött, hogy a fogház kulcsára tiltott módon újságokat is szokott a fogoly apagyilkoshoz becsempészni. Ennek következtében a kulcsárt vasárnap leartóztatták s rövid idő alatt hadbírósg elé fogják állítani.

Möricz Erzsike arcképet nem Pap Albert, hanem Egey István fényképez készítette el, az esetleges megrendelések tehát utóbbihoz intézendők. A budapesti képes néplapok bőven kiaknazzák a Möricz-család tragoediáját, közlik az öngyilkosság és gyilkosság jelenetét — (a mit senki se látott), közlik a hullák feltalálását, a temetést, a család tagjainak arcképeit stb. — E képek többnyire csakis a fantázia születtei, azok legnagyobb részében senki se ismerhetne rá a szomorú családi tragoedia szereplőire. A Möricz család mindenesetre elérte azt, hogy nevét világszerte emlegetik. Szomorú dicsőség!

*** Debreczen-füzes-abonyi vasút.** A kereskedelemügyi miniszter által a Debreczenről Füzes-Abonyig vezetendő helyi érd. gőzmozdonyu vasútra és annak Ohattól Polgárig vezetendő szárnyonálára kiadott engedély-okmányok közlését a hivatalos lap tegnapi száma megkezdte.

*** A vármegyéről.** Hajduvármegyében megtörtént a megyebizottsági tagok választása. Eddig a következő választások eredménye érkezett be a központba: Tetélenben megválasztottak: Egri Dániel és Kaszt László. Sámsonban megválasztottak: Kovács Károly, Oláh Gyula és Budaházy Gyula. H. Nánás 4-ik kerületében megválasztottak: Vitányi József és Vitéz Sándor. P. L. a dányban megválasztottak: Szöllősy János, Baranyay Albert és Kálmán László. Szoboszló 1-ső kerületében megválasztottak: Lengyel Imre, Adler Sámuel és M. Tóth Pál, a 2-ik kerületben: Somegyi Gyula, Vágó András és Csanádi István; a 3-dik kerületben: Hetey Ignác, Dr. Kiss Gábor és Borbély Gábor. Kabán megválasztottak: Kiss Károly és Dr. Pápay Kálmán. Dorogon az első kerületben megválasztottak: Görög Ferencz, Nagy Miklós és Becze Antal; a 2-dik kerületben: Ko-

vács István, Farkas Pál és Rajk Imre. H. Nánásban az 1-ső kerületben megválasztottak: Nemes Miklós, Csohány József és Pénzes Miklós; a 2-dik kerületben: Nagy Bálint, Pénzes László és Ujváry Gábor; a 3-dik kerületben: Szűcs László és Ujváry Odón; az 5-dik kerületben: Csorvási Balázs és Sinay Antal.

*** Erdőéri szakvizsgák.** Az erdőéri ez évi s z a k v i z s g á k f. október hó 21, 22, 23, 24-én tartották meg a megye-ház tanácstermében Prusinszky Károly kir. erdőfelügyelő elnökelete alatt. — Vizsgáló bizottsági tagokul a földmívelési minisztérium által ki lettek nevezve: Török Gábor erdőmester és Zivusk a József okleveles erdőész. Vizsgára vidékről jelentkeztek 14-en — helyből senki. — A vizsgázottak közül 3 kitűnő, 4 jó, 5 kielégítő érdem sorozatot nyert, 2 a vizsgát nem állotta meg.

*** Őszi verőfény.** Ujdonság számba megy, hogy ma egészen tiszta egy, derült őszi verőfényre viradtunk. Az ősz teljes költészetét elárassza a tájon, melynek hervadásával, lassu haldoklásával sajátságos ellentét képez a ragyogó napsugár. Azonban ma már — mint találoán mondják — „foga van az időnek” A ragyogó napsugár daczára hűvös a levegő, s a felöltök igen kapások lettek.

*** Feloldott zárlat.** Szabolcsvármegye alispáni hivatala által közhírré tétetik, hogy Szabolcsvármegyében P a z o n y b a n a s z á j é s k ö r m ű f á j a s á l l a t i b e t e g s é g m e g s ű n t, minek folytán a zárlat feloldott.

*** Távozó alispán.** Zoltán János, Szabolcsvármegyének tizenkét év óta alispánja betegsége miatt megvált állásától s nyugdíjaztatsa iránt való kérésnyét már be is nyújtotta. Zoltán Jánost 1877-ben emelte a megye közönsége az alispáni székre, s ő daczára ellenzéki politikai meggyőződésének, mindig fenn tudta tartani a jó viszonyt egy a kormány-körökkel, mint a vármegye más politikai érületű tényezőivel szemben, a mi eléggé mutatja, hogy nehéz helyét a megkívántató tulajdonságokkal töltötte be. Kitartó munkássága, alapos képzettsége és kiváló személyi tulajdonai az egész megye elismerését szerették meg számára.

*** Návvaltoztatás.** Hladovszki János debr. lakos belügyminiszteri engedéllyel Farkasra változtatta vezetéknévét.

*** Pályázati hirdetés.** A helybeli gazdasági tanítvány iskolájában egy Debreczen városi alapítványi hely üresedésbe jöven, felhivatnak felvételt kívánók, hogy kelően felszerelt kérvényeiket 1889. évi október hó végéig a városi tanácshoz adják be. Felvételért kérvényezhet minden olyan 16 évet betöltött debreczeni születésű ifjú, ki helybeli születésű, irni, olvasni tud, jó magaviseletű, egészséges testalkatu, azonban ezen kelleknek meglete okmányilag igazolandó. Kelt Debreczenben, 1889. október 22. A városi tanács.

*** Iparosaink figyelmébe.** A nagyméltóságú m. kir. kereskedelemügyi miniszter ur f. é. szeptember 18-án 46341 sz. a. kelt s a kamarához intézett leiratában közli ama pontozatokat, melyek alapján a honvédelmi minisztérium kész a honvédség lábbeli és bór-nemű szükségleteire nézve a kisiparosok bevonásával szervezendő szállítási szövetkezettel tárgyalásokba bocsátkozni. Midőn e körülmenyről ezen szükségletek szállítására vállalkozni akaró érdekelt iparos osztályt ezenel értesítjük, egyszersmind tudatjuk, hogy a szállításra nézve esetleg köteendő szerződés lényegesebb pontjait tartalmazó kivonat, valamint a szállítandó cikkek mennyiségét előtűntető, s a szállítási határidőt is magában foglaló kimutatás a kereskedelmi és iparkamara hivatalában a hivatalos órák alatt megtekinthető. Debreczen, 1889. okt. 23. A kereskedelmi és iparkamara.

*** Ö. T. Rickl Géza ur 25 f o r i n t a l a** debr. önkéntes tűzoltó-egylet alapító tagja lett.

*** Halálozások.** Okt. hó 13-tól okt. hó 19-ig meghaltak városunkban: Bíró Julianna 4. hó. ref., göröcsök. Dobisz? kath., halvaszultott fia. Vilmos? zsidó, halvaszultott fia. Fülöp József 6. hó. ref., szerencsétlenség. Tóth György 6. hó. ref., gyermekaszly. Barta Lajos, 1. hó. ref., veleszületett gyengeség. Nyiri Lajos 1. hó. ref., veleszületett gyengeség. Turi Sándor 1. hó. ref., tüdőhurut. Balogh István, 49 éves ref., béhurut. Szendrei Sándor 24. é. ref., tüdőgümőkör. Mártonffy Lajos 23. é. r. kath., vörheny. Pethő István 5. hó. ref., vörheny. Ungvári Mihály 28. é. ref., tüdőgümőkör. Diószegi Jánosné 69. é. ref., tüdőhurut. Kerekes Béla 2 1/2 r. kath., agylob. Harangi? ref., halvaszultott fia. Fejes Árpád 4 1/2. hó. g. kath., béhurut. Bánki Mária 4. é. ref., vörheny. **Möricz Erzsébet** 20. é. ref., öngyilkosság. **ö. v. Möricz Andrásné** 58. é. ref., gyilkosság. Lux Ilona 4. é. zsidó, vörheny. Molnár Róza 1. hó. ref., béhurut. Brück Mózesné 40. é. zsidó, alképlet. Zilai Gyula 3. hó. ref., göröcsök. Balog? ref., halvaszultott fia. Lux Zsigmond 1 1/2. é. zsidó, vörheny. — Elhunytak összes száma = 27, ezek között 18 öt éven alóli gyermek van, tehát az elhunytaknak kétharmada.

*** Egy öngyilkos utolsó órája.** Párisból írják, hogy egy odaváló lakos zéngázal vetett véget életének s azzal az elhatározással hajtotta végre végzetes tettet, hogy utolsó érzelmeit papírra veti. Az öngyilkos jegyzetei így hangzanak: Két óra tizenöt perc. A fejem nehéz; Két óra husz perc. Bagót vettem be; kezeim feketék, de késő megmosni. Két óra harmincz perc. Fülzúgást érzek. Érkezik... Lefek-

szem. Két óra harminczöt perc. Az átellenben levő közönségnek köszöne nem ér semmit. Sokat szenvedek. Két óra negyvenöt perc. A halantékom fáj. Három ízben raktam szemet a tűzre. Még mindig semmi. Három óra Nincs jó isten. Torkig vagyok ezzel az étellel. Három óra husz perc. Kiallhatatlanul szenvedek... Itt végződik a különös irat. — A szerencsétlen alig elhetett tovább pár percczel.

A gólyák.

— Mese. — Nyilsebes szellő végigsuhan a megzissenő fak alatt, melyek ijedten rezzennek föl álmukból s zuga, susogva beszélnek el aztán egymásnak, hogy ébredjünk föl, itt a hajnal! S a madarak csak halkán, félve kezdik el csicsérgésüket, mintha csak lassankint akarnának éles szendérgéséből felkeltetni a pihenő mindeuséget.

Főnn a szürke égen a homályzó királyfi, a hajnalszillag mind erősebben sziporkázott; az ég mindig fölébb vonta keletről sötét palástját; meghasadó homályos fellegek mögöl rózsatenger ömlött ki, mint mikor az ifjú apáca fölveti komor, titoktartó fátyolát s előtűnik az édes, szűz életre-erett, tündöklő arca.

S az ég mind kekebbre ért, végtelenséget vakító sávok cikázták át, sziporkázva égett keleten a nap óriási gyémántja. A tó csobogni, habozogni kezdett, amint a fényugarak éles nyilzázóra ráomlott.

S onnan, a távolból fehérül faluból, a nyüzsgőni kezdő hangyabolyból lomha szárnyu golyamadarak csapata huzott át a lanka fölött, a mocsár felé.

Révedező haragszó szállott utánuk, mintha őket kiserne, mintha őket siratná. Tul az erdőn nádréngeteg zugása hívta már őket; a sások birodalmának fehér köpenyes királyai lelibbentek oda, lassan, óvatosan, nesztelen, mint midőn léghajókból száll le az ostrombolt várba a titkos ellenséges csapat.

Tekintélyes gólyacsald volt ez, egy követ golyamama néhány tapasztalatla, épen most megtollasodott fiókjával.

Figyeltek ream, — mondá a mama, egy fatörzse szökkenem, hogy onnan tartsa meg szónoklatát. — Az élet iskoláját ti most kezditek járni. Az elemi tudományokat már elsajátítottátok. Királyok vagytok a lében, — félelmes, szakmányhajászó hadvezérek a lo-csogó füves mezőn. Oh! de miudex csak a saját életetek tengetésére vonatkozik. A gólyának magasabb hivatásuk is van! A gólyákra nagy föladatait bízott a világföntartó nagyhatalom. A gólyának mindenütt ott kell lenniük, kemkedniük vizsládkodniuk: hol csattan el egy-egy tilos csók egy kíváncs lány ajkán, hol dédelgeti a férjét egy hivatását felfogó menyecske, — hogy aztán tájékozhasák magokat. Nem értitek?

— No majd megértitek mindjárt! Jertek! És beletöcsököl a vízbe a fia pedig buzogón minden mozdulatára figyelve utána.

A hínáros zöld szövevényvel beterített víz fölött hatalmas kelyhű rózsák nyilottak, duzzadó virág-örisek — ezernyi szirmuk rejtekeiből bódító illat áradott ki.

S a komoly gólyamama elkezdett kórtörzsi csörelvel a szirmok között felreharítá őket, ki is tépett néhányat s végre az illatos mézes rejtekből előhuzott egy pozsgás kicsi babát...

Hogy összerébbentek körül a főkok, megbámulni a furcsa tüneményt!

S a gólyamama folytató a műveletet mindaddig, míg mindegyik fiókjának a szájában volt egy elven ajándék; azzal aztán elbocsátá őket a világ négy tája felé különösen lelkükre kötvén a címet.

Maga pedig ott maradt a sás között, egy kicsit bekáznai, ami ugyan nem a gólyák magasztos hivatása — de azért jól esik.

Óvatosan félve vitte csörelben a rábizott kincset a legkisebb gólyafiu.

Tollazata összecsapva az izzadságtól a súlyos aggodalmat keltő te er miatt.

S utközben folyton a címet ismételtette, amit a mama egy a fejébe rágott.

Fáradástól lombán csattogtak le szárnyai a buja lanka fölött, — a kimerülés mindjobban a földre vonzotta, míg egyszer letop-paut s az ibolyabokor tövében tévesen el a fehér ember-bimbót.

S míg maga egy előtte elvillanó gyíkra tartott hajtóvadászatot, egyszerre csak megcsendült mögötte a vészjel: kétségbeesett gyermekirás verte föl a néma táj szűz álmu csendjét.

Ijedten futott vissza a kötelességfelelőtt gólya, szájába kapta a porontyot, s néhány hatalmas szárnyuhintással a faluba vitte.

De oh! balsors! a nagy ijedtség vihara egy megzökentette ostoba gólyafejét, hogy zavarában elfelejtette a címet, s csak ott kóválygott tévován az eperfák közli kifeherlő házacska fölött...

Barna menyecske lakott az egyik házacs-kában, zsörtölődő vászoncseléd, aki azonban nagyon szerette, ha csókkal tapasztották be a zsembes száját.

Vajjon ennek vigye? Aranyos, kedves kis leány lakott a másikban harmatcseppnyi. Ártatlan teremtés, dalos-piczi rózsabimbó, a ki gyöngéd kezeivel egyszerű megakadályozta, hogy vásott gyermekek fészkekét le ne verjék.

Vajjon ennek?...

Alkonyat leszálltával vallatára fogta fiók-

jait az anyagólya, — ki hogyan teljesíté föl-adatát.]

Alig bírta kivenni a lehorgasztott fölvel ácsorgó bűnből, hogy ő bizony elfelejtette a címet.

Elfelejtettem... hebegé... Aztán nem tudtam, kinek vigyem? Annak a házártsos menyecskeknak nem akartam... inkább elvittem annak az aranyos kis leánynak, aki oly jó volt hozzánk!

No hisz lett erre hadd el hadd! Gólya mama, gólya fiak rátámadtak az ostoba ficzkóra, csattogott a piros csőr, szállt-szállt köröskörül a fehér pihe...

Szomorúan álldogált egy leégett ház ké-ménye mellett az elüldözött fiók.

— Nem értem a dolgot... mondogatta... Hogy lehet a mama oly szigoru? A miért annak a jó kislánynak vittem ajándékot? Hiszen meg lehet, hogy ő is épp-e n u g y m e g é r d e m e l t e!

Igy esett a gólyafiók fatális tévedése. Ugy látszik, ilyen megtévedő, megbizhatlan gólyafiók még most is vannak a világon.

— **E-ő.**

*** Zene- és Halesztély.** Holnap pénteken, az Erfurt Hugó által bérelt Vilmos Lajos sörcaernokában a Magyar Testvérek népzenekeara közreműködése mellett zene-és halesztély fog tartatni.

x A villamosság hatása az idegekre. Tudvalevő, hogy a mai kor legelterjedtebb s a legkülönfélébb formákban nyilatkozó betegsége: az idegesség, egy hogy joggal lehet ezt az idegesség korszakának nevezni. Az idegek állapotával az izmok, tehát az egész test ereje is kapcsolatban áll, minél fogva elgyengült idegzett embereknek szervezete sem lehet erős, elgyengült idegzett emberek boldog családi tűzhelet nem alapíthatnak, mert nem bírják annak föltételét, hogy egészséges, életerős nemzedéknek adhassanak életet.

Az idegkörtani kutatások arra az eredményre vezettek, hogy az orvosi tudomány az idegességnek hathatós és biztos gyógyszerét bírja a villamosságban, ha az szakszerű tudományon alapon és megfelelő mértékben alkalmazatik.

A villamosság alapoló dr. Borsodi-féle szabadalmazott electro-metallikus készülék bírja mindazokat a tulajdonságokat, melyek az elgyöngült, kimerült férfui idegeknek korábbi ruganyosságát, a szervezeteit ifju erejét fölötte egyszerű módon, annak a testen való észrevetlen viselésé által igen rövid idő alatt visszazserezni képesek.

E tudományos alapon álló készülék alkalmazása igen egyszerű és semmiféle kényelmetlenséggel nem jár. Több kiállításon: így 1888-ban a brüsseli nagy nemzetközi kiállításon s a mostani párisi világkiállításon kitűntetést nyert; bírja a „Société medicaine de france” és a „Société d’Hygiène publique de Paris” diplomáit és általa már számtalan ember nyerte vissza idegeirejét és egészségét. Részletes leírás készséggel díjtalanul küld dr. Borsodi mintázete (Bécs i. Kärntnering, Gomerpalota 3.) mindenkinek, aki ez iránt hozzá fordul és ugyanott rendelhető meg a készülék is.

Hazánk s a külföld.

— **Rövid hírek.** Bécsi és német töképenzések Magyarorszában nagyobb szabásu hajlított butorgyárat akarnak alapítani. Egy, már meglevő ilyenü iparteleplet megvesznek és nagyobbitanak, hogy a Keleten mutatkozó keresletnek is eleget tessenek. — **Orosz** a város elhatározta, hogy Kossuthnak postán küldi el a diszpolgári oklevelet s a küldöttség utiköltségére szánt összegből „Kossuth Lajos ösztöndíj”-at alapít az odaváló polgári iskola részére.

Közgazdaság.

Gabnaárak. (Budapesti terménytözsde okt. 22.) Buza tavaszra 8.58 pénz, 8.60 áru, buza ősze 8.15 pénz, 8.17 áru, — május-juniusra — — — — — pénz, — — — — — áru. Tengeri 1890. máj.—jun. 5.11 pénz, 5.12 áru, jul.—aug. — — — — — pénz, — — — — — áru. — Zab tavaszra 7.27 pénz, 7.29 áru, ősze 7.15 pénz, 7.17 áru. Káposztarepceze augusztus—szeptemberre — — — — — frton.

Hivatalosan felmondott ma 2000 mm. buza, 2000 mm. tengeri és 2000 mm. zab, f. hó 28-án leendő átvételre, 700 mm. szilva, f. hó 26-án leendő átvételre.

SZERKESZTŐI POSTA.

G. L. Debreczen. Utjabban beküldött versei szintén gyengék. Még legtöbbet ér köztük a „Meren-gés” című, de ennek kitalálaja az Arany „Bor vitéz”-ének szolgai utánzata. Ott a balladában indokolva vannak a visszatérő sorok, de itt erőltetve vannak. Több önállóságra törekedjék egy a baitartalom, mint a forma tekintetében is!

Debr. színház.

Holnap pénteken, 1889. október 25-én, páros bérletben, itt előszür:

UTOLSÓ SZERIELEM

Vigjáték, Dóczytl.

Felolós szerkesztő Gáspár Imre
Kiadó Kutasi Imre

Művirág és ércz

Sirkoszorúk

nagyválasztékban

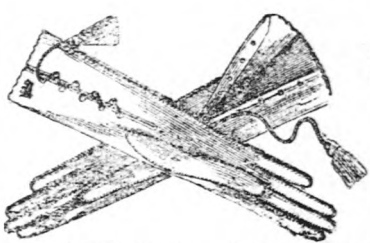
Heider Antalnál

Nagytemplom tér, Stenczinger-ház,
a **HOLVAY GYULA** ur régi üz-
lethelyiségében.

Keztyük nagyválasztékban.

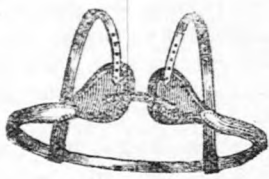
NAGY ANDRÁS

keztyü- és sérvkötő gyáros.

Ajánlja a már 25 év óta fennálló, jóhírnévnek örvendő

KEZTYÜS-
ÜZLETÉT

A n. é. közönség szives pártfogásába. Egyszersmind van szerencsém tudatni, hogy nálam mindég a legnagyobb választékban téli- és nyári keztyük kaphatók és megrendelhetők.

Glacé és schwedis keztyük 3 gombbal, agráffal, vagy csattal, mosó bőr női, férfi, katona és elegáns hosszú bálí schwedis keztyük dúsz raktárát legjutányosabb árban.

Bálí keztyüket a raktáron levő különféle színekből, választás szerinti mintából, 24 óra alatt készítik.

Továbbá ajánlom az általam készített **sérvkötőket és suspenzióriumokat**, mely utóbbi minden embernek viselnie kellene, hogy általa a keletkezhető bajoknak eleje vétesse.

Nadrágtartók nagy választékban. Orvosi és szülészeti készülékek, fecskendők, irigaterek, kristályozók, méh-percek, has- és köldök kötők, gummi harisnyák, fáslik és gummi-szelpárnak mindenkor raktáron vannak.

Női különlegességek nálam kaphatók és megrendelhetők. **Nagyban és kicsinybeni eladás.**

A n. é. közönség eddigi pártfogását és bizalmát továbbra is kérve, kész tisztelettel

NAGY ANDRÁS,
keztyüs.

Suspenzióriumok 50 krtól 1 frt 50 krig.

Korona-forrás!

Gazdák és iparosok általános hitelszövetkezet
debreczeni fióktelep árucarnoka.

Kitünő olasz gesztenyét, theát,
VALÓDI ANGOL RUMOT,
szepességi főzelékeket,

ritka jó minőségű

KÁVEKAT

és minden e szakmába vágó cikkeket jó minőségben, jutányos árak mellett ajánl

Tisztelettel

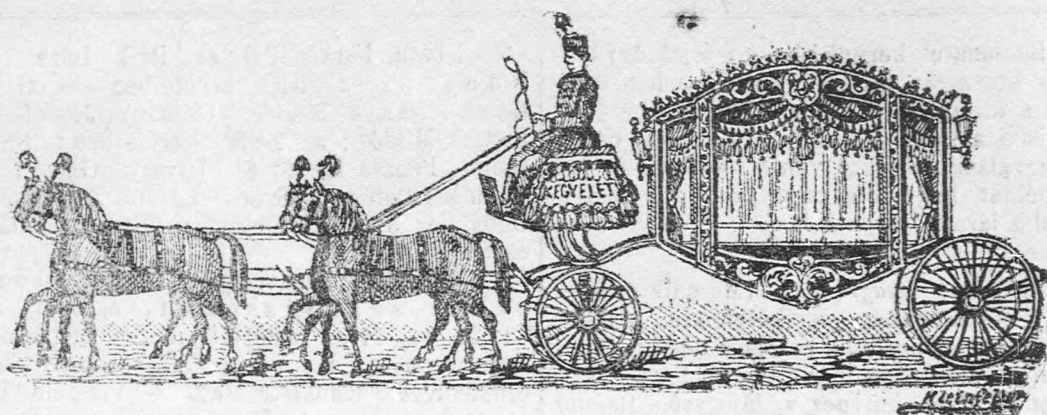
Gazdák és iparosok általános hitelszövetkezet
debr. fióktelep árucarnoka

nagy várad-utca, megyeház mellett.

Korona-forrás!

Korona-forrás!

Korona-forrás!

FISCHER JÁNOS

„K E G Y E L E T” temetkezési intézete
DEBRECZENBEN,

elvállt temetések rinde és t legelőbb árak mellett 10 frttól kezdve:

Teljes temetések halottas kocsikkal vidéken is eszközöltetnek.

SIREMLÉKEK 4 frttól kezdve kaphatók.

Ércz, élő és francia művirág

K O S Z O R U K

Ingyan szalagírással, nagy választékban és a legszebb kivitelben kaphatók.

Piacz, Czégely-ház Miklós-utca sarkán, a megyeházzal szemben.

Szives tudomására hozom a t. közönségnek, miszerint üzletemet az őszi- és téli időnyre

bel- és külföldi szövetekkel

nagyválasztékban felszereltem. Ajánlom azok között különösen

brassói szövet készletemet.

Saját üzletemben készült, kitiűő szabású és jó minőségű

KÉSZ FÉRFI- és GYERMEK ÖLTÖNYÖK

és

UTAZÓ BUNDAKBÓL

nagy raktárt tartok s azokat határozott, jutányos ár mellett a t. közönség rendelkezésére bocsátom.

Mérték szerinti rendeléseket

gyors és szolid kivitelben teljesítek.

A t. közönség által tanusított bizalmat megköszönve, kérem szíves szíjjal ezentúl is szerencséseltatni.

Teljes tisztelettel

SZEDLAK JÓZSEF.

KASZANYITZKY ENDRE

előbb
KUHINKA ISTVÁN K.
űveg-, porcellán-, lámpa- és háztartási cikkek raktára
DEBRECZENBEN.

Ajánlja pontos kiszolgálat és gyári árak mellett az őszi és téli időnyre ujonnan érkezett és nagyválaszték-
kal berendezett Dittmár- és Brüner-féle a legjobbnak elősmert gyártmányú **salon**, függő és asztali petroleumlámpáit, s minden hozzátartozó cikkek nagy raktárát.

Tisztelettel

KASZANYITZKY ENDRE.
Képes árjegyzékek kívánatra bérmentve.

Melhivás.

Hivatalok, kereskedők és kiki bérmentes beállítás-
kaphatja azonnal a legújabb, legelőbb és leg-
többet író- és másoló-gépek prospectusát.
író- és másoló-gépek gyára.
Berlin 87.
Friedrichstrasse 243 sz. a.

Debreczen, 1889. Nyomatott KUTASI IMRE könyvnyomdájában.

GYENES LAJOS

DEBRECZEN, Főter, városház épületben.

Ajánlja nagyválasztékú raktárát:

Női ruha-szövet, Flanell,

KASÁN és MOSÓ VELEZEKBŐL,

mindennemű

rövidárúk és pipere-cikkekéből.

Nagyraktár: Himalay, Berliner, Chenilia és Selyem kendőkben.

Szép kiállítás

Sírkoszorúk.

Női ruhák készíttetését saját szövetemből elvállalom.

Minta-gyűjteményemet kívánatra bérmentve megküldöm.

Pirszén

(Coaks)

ugyszinte kőszent fűtésre és kovácsok részére legjobb minőségben házhoz is szállítva ajánl jutányos áron

a légszeszgyár igazgatósága
Debreczenben.

Megrendeléseket részünkre elfogad **KONDOR L. üzlete**
Czegléd-utca.